

Atatürk Kültür Merkezi'nden Haberler

Suzan GÜR*

Azadlığın Sesi Bahtiyar Vahapzade Uluslararası Sempozyumu

Atatürk Kültür Merkezi ile Ardahan Valiliği, Ardahan Üniversitesi ve Nahçıvan Devlet Üniversitesi'nin birlikte düzenlediği uluslararası sempozyumla, Bahtiyar Vahapzade, ölümünün birinci yılı olan 13 Şubat'ta Ardahan'da anıldı.

Bahtiyar Vahapzade 1925 yılında Şeki'de doğdu. Azerbaycan'ın ünlü Şairi *Samed Vurgun'un Yaratıcılık Yolu* isimli monografisi ile filoloji doktoru unvanını aldı. 1980 yılında Azerbaycan İlimler Akademisi üyeliğine seçilen Vahapzade, 1990 yılında emekli olana kadar üniversitede ders verdi. Eserlerinde Azeri Türkçesini en temiz şekilde kullanmaya özen gösteren ve halkının duygularına tercüman olan Bahtiyar Vahapzade, Azerbaycan'da "istiklal" şairi olarak anılmaktadır. Ülkesinin özgürlük simgelerinden biridir. 13 Şubat 2009'da vefat ettiğinde, ardında 11 kitap, 40'ı aşkın şiir kitabı, 2 monografi, tiyatro eserleri, yüzlerce makale bırakmıştır. O, Türk dünyasının ortak bir edebî dile, bir iletişim diline sahip olmasına inanmış ve bu

* Atatürk Kültür Merkezi Uzmanı,

uğurda düşüncelerini ifade etmekten sakınmamıştır. Türkiye-Azerbaycan dostluğuna büyük önem veren Vahapzade, düşünceleri, şiirleri ve bestelenen “Bir millîlik iki devlet” şiiriyle de Türkiye Türklerinin gönlünde taht kurmuştur.

Merkezimizce 1998 yılında şeref üyeliği payesi verilen Bahtiyar Vahapzade ölümünün birinci yılında Ardahan Halk Eğitim Merkezi’nde yapılan uluslar arası bir sempozyumla bütün yönleriyle ele alındı. Sempozyuma Orta Asya, Kafkasya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye’den 30’u aşkın akademisyen katıldı.

Sempozyumun ev sahibi Ardahan Üniversitesi Kurucu Rektörü Prof. Dr. Ramazan Korkmaz, yaptığı açış konuşmasında bu toprakların, bu bölgenin sesini yansıtan, rüyasını gören Bahtiyar Vahapzade’nin böyle bir sempozyuma konu edilmesine değinerek, özelde Azerbaycan’ın şairi ama genel olarak bakıldığında bütün Kafkasya’nın, bütün Orta Asya’nın, bütün insanlığın özgürlük sorununu çok problematik bir şekilde anlatan büyük bir insanlık şairi olduğunu anlattı.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman Horata yaptığı açış konuşmasında Bahtiyar Vahapzade’nin sadece kardeş ülke Azerbaycan’ın değil, doğusuyla batısıyla bütün Türklerin sesi ve bir döneme kalemıyla “tanıklık” eden, 20. asrın en haysiyetli seslerinden, çığlıklarından biri olduğunu dile getirdi. Prof. Dr. Horata, Bahtiyar Vahapzade’nin şiirlerinden alıntılar yaptığı konuşmasında onun “azatlık” yani özgürlük, vatan, dil ve din sevgisi etrafındaki şiirleri, ilmi eserleri ve tiyatroları ile bir dönemin dili olduğunu, diliyle duygularıyla halkıyla bütünleştiğini ve halkının da onu “halk şairi” unvanıyla bağrına bastığını söyledi. Vahapzade’nin “zamanı kendi nabzında çarptırmayı” başarmış; sadece Azeri Türk-

lerinin değil, bütün Türk dünyasının son asırda yaşadığı mağduriyeti, esareti, geri kalmışlığı, en derinden hissetmiş ve hiç yılmadan hayatını, kalemini bu esareten ve mağduriyetten kurtarmaya adanmış, gerçek bir düşünür, gerçek bir şair olduğunu ifade etti.

Nahçıvan Devlet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsa Habıbbeyli açılışta yaptığı konuşmada böyle bir sempozyumda olmanın mutluluğunu dile getirerek “Bu sempozyum Azerbaycan edebiyatının, onun görkemli anlamının ve Bahtiyar Vahapzade’nin Türkiye’de daha yakından tanınmasını sağlayacaktır.” dedi.

Ardahan Valisi Mustafa Tekmen açılıştaki konuşmasında Azerbaycan milli şairi Bahtiyar Vahapzade'yi Mehmet Akif Ersoy'a benzeterek onun Ardahan'da düzenlenen bir sempozyumla anılmasından duyduğu mutluluğu dile getirdi.

Onaltı bildirinin sunulduğu sempozyum dört oturumda gerçekleştirildi. Sunulan bildiri başlıklarından bazı örnekler;

- Bahtiyar Vahapzade Yaratıcılığında Tarih,
- Şiirde Duygu Düşünce Diyalektiği ve Bahtiyar Vahapzade Şiiri,
- Bahtiyar Vahapzade Şiirlerinde Öteki Algısı,
- Halk Şairi Bahtiyar Vahapzade'nin Gülistan Poeması,
- Bahtiyar Vahapzade'de Vatan Temi ve Anne İlişkisi,
- Bahtiyar Vahapzade'de Dil ve Kimlik Bilinci,
- Bahtiyar Vahapzade'nin Fikir ve Ruh Dünyası.

Sempozyum etkinlikleri çerçevesinde Azeri Şair Bahtiyar Vahapzade'nin ismi Ardahan'da bir caddeye verildi.

Sempozyum Prof. Dr. Ahmet Buran'ın kapanış değerlendirmesiyle sona erdi. Prof. Buran, Vahapzade'nin ele alındığı sempozyumda, Ardahan ilinin seçilmesinin ne kadar isabetli olduğunu dile getirerek, sempozyumda konuşmacıların zaman sorunu yaşadıklarını söyledi. Bununla birlikte çok faydalı bilimsel bir toplantı gerçekleştirildiğini ve Ardahan Üniversitesi'nin böyle bir organizasyona dahil olarak akademik ve kurumsal yapılanma açısından iyi bir yere geleceğinin göstergesi olduğunu ifade etti.

Sempozyum emeği geçenlere plaket verilmesi ve teşekkür konuşmalarıyla sona erdi.

Halk Ozanı Şeref Taşlıova toplantıya büyük bir renk kattı. Cumartesi akşamı katılımcılara ve Ardahanlılara muhteşem bir konser verdi. Aşıklık geleneğinin günümüzdeki temsilcisi Şeref Taşlıova anlattığı halk hikâyeleri ve anılarıyla izleyenleri yıllar öncesine götürdü.

İkinci gün Sempozyum katılımcıları Ardahan Üniversitesi'nin düzenlediği Yalnızçam Kayak Tesisi gezisine katıldılar. Aşık Şeref Taşlıova ile Azeri edebiyatçı Prof. Dr. Vakıt Memedov'un şiir atışması güne ayrı bir güzellik ve tat kattı.

Türkiye Türklerinin gönlünde taht kuran ünlü Azeri halk şairi Bahtiyar Vahapzade'yi "Bir milletik iki devlet" şiirinin

Bir ananın iki oğlu,
Bir amalın iki kolu.
O da ulu, bu da ulu
Azerbaycan-Türkiye.

Dinimiz bir, dilimiz bir,
Ayımız bir, ilimiz bir,
Aşkımız bir, yolumuz bir
Azerbaycan-Türkiye .

Bir milletik, iki devlet
Aynı arzu, aynı niyyet.
Her ikisi cumhuriyet
Azerbaycan-Türkiye.

Birdir bizim hür halımız
Sevincimiz-melalımız.
Bayraklarda hilalımız
Azerbaycan-Türkiye.

Ana yurdda-yuva kurdum,
Ata yurda gönül verdim.
Ana yurdum, ata yurdum
Azerbaycan-Türkiye.

dizeleriyle bir kez daha hatırlarken saygıyla anıyoruz.